

Silicona

Sembla que l'autoritat competent ha determinat que les pròtesis de silicó, aplicades a l'increment i exaltació dels volums mamaris, presenten un índex de risc tan alt que caldria prohibir-ne l'ús o implantació. ¿Què farem ara? L'autoritat competent que ha decidit això és americana, no cal dir-ho, i per tant universal i, si es confirma la sentència, inapel·lable. El tema no és banal, no senyor, perquè està en perill no solament el present i el futur d'un ram de la cirurgia estètica que és glòria i orgull de la medicina, ni únicament el futur del perfil perfecte de la pitrera femenina que és orgull i glòria de l'espècie, sinó que està en perill el crèdit de la silicó mateixa, emblema del nostre temps.

La humanitat, segons la visió lineal –inadequada però pràctica– que tenim de la seua evolució, ha anat passant per etapes definides per un material, no per un ideal. I com que tot s'accelera, i especialment la història humana, cada material dominant domina durant menys temps que l'anterior. Recorden vostès quants centenars de milers d'anys va durar el temps que la matèria definidora era l'antiga pedra tallada, i com va ser de curta, en comparació, l'època de la pedra polida. Els interessats no ho sabien, llavors, que vivien en l'època d'una pedra o de l'altra, però nosaltres sí que ho sabem. Bé, després vingué el temps del coure i del bronze, que no està molt clar si és un temps únic o dos diferents, i després l'edat del ferro. És clar que cada època no va incloure les adquisicions de les anteriors i que ara, per exemple, gastem ferro, bronze, coure, pedra polida i pedra

picada, entre molts altres materials de la indústria i de la construcció. Però cada temps és d'una cosa pròpia, com va ser el temps del carbó quan es va descobrir la màquina de vapor, el tren que la gastava i els vaixells amb calderes com un pou de l'infern. Cada temps és un temps, més o menys, i el temps del ferro i del carbó ja s'ha acabat, van enderrocant implacablement les siderúrgies d'Europa i d'Amèrica del Nord, i van tancant les mines d'Astúries i de Carolina del Nord. Passa com amb el petroli, la matèria pròpia del segle XX, que també està ja assumit, incorporat i teòricament superat, encara que en realitat mai no en tenim prou. La veritat és que mai no en tenim prou ni de petroli ni de res, però això és un altre tema.

La qüestió és què passa amb la silicó, reina de les matèries plàstiques i prodigi de la ciència i de la indústria. Resulta que a la superfície terrestre els dos elements més abundants són l'oxigen i el silici, i que si formem una cadena que alterna l'un i l'altre, amb algun afegit suplementari, tenim la famosa silicó. Feta, doncs, de components barats i inesgotables, és una substància inert, estable, difícil d'alterar, resistent al fred i a la calor, i adaptable a consistències i usos infinits. Una meravella absoluta que, si no és exactament la pedra filosofal, sí que és un material de tan altes qualitats que havia de marcar una època. El mal, aïllat, és que les èpoques són més i més curtes, i ja veiem en perill el regnat mateix de la silicó. Que aquesta és encara la reina dels nostres dies, és cosa palmària, i els ordinadors i les pròtesis pectorals són els senyals visibles del seu imperi. ¿O és que no és aquest el temps propi i autèntic de les pròtesis i dels ordinadors? Quant a aquests, ningú no m'ho discutirà. I si jo no sé exactament

quina hi és la funció de la nostra silicó, és segur que deu ser essencial, al·trament la més coneguda vall o paradís on naixen i creixen aquestes maquinetes no es diria Silicon Valley, que per alguna raó li duen haver posat aquest nom.

Quant a les pròtesis, i en concret les estètiques i pectorals, són un progrés decisiu cap a la perfecció dels cossos que és l'adequació de la realitat als models ideals. Sempre hi ha hagut una part de la humanitat –i sobretot de la humanitat femenina– que s'ha sotmès a la duresa de l'ideal, unes vegades de grat i unes altres per força. Estirant el coll amb anelles que formen un llarguíssim tub, foradant-se el nas, dilatant-se les orelles o els llavis, embenant-se els peus, cobrint-se d'escarificacions i de cicatrius decoratives, i en alguns casos extrems alterant la forma del crani. No pensem, doncs, que reduir el greix corporal, retocar el nas, arrancar-se els quixals a fi de fer ressaltar els pòmuls, i altres operacions i mutilacions contemporànies i occidentals són una novetat aberrant. Tot té precedents entre les tribus de l'espècie. Excepte la pròtesis de silicó, inerta, incolora, ràpida de col·locar, indolora, implantació permanent i fins ara garantida. ¿Què farem, per tant, si falla la silicó en aquesta aplicació emblemàtica? ¿En quin material perfecte, símbol del nostre temps, podrem dipositar la confiança? I si la silicó és perillosa dins d'una mamella, ¿qui pot dir que és del tot segura dins d'un ordinador? O és que ni la cosa més segura no és segura, i llavors, ¿en què queda l'orgull i la glòria de l'època?

Joan F. Mira